

Laya Films, el cinema de la guerra

Les pel·lícules existents de Laya Films, la productora de cinema de la Generalitat durant la guerra civil, han estat retornades a la Filmoteca de Catalunya.

Carles Singla

L'esclat de la guerra civil va trastocar moltes coses, i el cinema va ser-ne una més. Però, ràpidament, tot va tornar a funcionar de la millor manera que es va poder. A Catalunya, el poder de la CNT, amb quasi tres-cents mil afiliats, va estendre els seus tentacles pels diferents àmbits de la indústria cinematogràfica i, durant els primers mesos després de l'esclat de la guerra, va controlar l'exhibició i la distribució de cinema a Catalunya.

La Generalitat, desbordada per les organitzacions obreres, va emprendre una política d'acceptació de les mesures que els sindicats anaven establint i,

així, la Comissaria d'Espectacles va ser l'encarregada de legalitzar la socialització dels locals de cinema decretada per la CNT. El segon pas donat per la Generalitat va ser la creació del Comissariat de Propaganda, al setembre de 1936, al front del qual es col·loca Jaume Miravittles. El Comissariat intenta cohesionar i homogeneïtzar els mitjans de propaganda i posar-los al servei del govern de la Generalitat, per sortir del caos generat pel gran nombre d'organitzacions polítiques i obreres que tenien les seves pròpies produccions. Enquadrat dins aquest comissariat, el mes de novembre es crea Laya Films, la secció que havia de ser l'encarregada de realitzar un cinema «autènticament català» i assentar les bases per fer

la producció autòctona competitiva amb la resta de les cinematografies mundials.

Jaume Miravittles va encomanar la direcció de Laya Films a Joan Castanyer. Aquest, que tenia una àmplia experiència adquirida en els mitjans culturals i cinematogràfics de París, i havia treballat amb Jean Renoir, es va fer càrrec de les tasques d'organització, supervisió i control de les produccions.

La producció de Laya es va centrar sobretot en el camp del curt-metratge documental i del noticiari cinematogràfic. Al maig del 38 s'havien realitzat més de cent curts i es preveia d'ampliar els estudis, que estaven situats a l'avinguda del Tibidabo. Molts dels documentals de Laya, doblats a altres llengües, van recórrer els cinemes de l'estranger, i algunes distribuïdores sud-americanes incloïen en els seus programes els curts de Laya.

Acabada la guerra, la incautació, la destrucció immediata i uns confusos intents d'evacuació van fer que el fons cinematogràfic de Laya es dispersés, i tan sols amb els anys s'ha pogut anar reagrupant i restaurant, gràcies al treball de la Filmoteca Nacional de Espanya, que ara les ha tornades al propietari original. □

Las Villas

HABITATGES UNIFAMILIARS ALT ESTANDING DE 187 M² • SALO MENJADOR • XEMENEA LLAR • CINC I SIS DORMITORIS • CUINA • TRES BANYS LAVABO • FUSTERIA DE MOBILA • CALEFACCIÓ INDIVIDUAL • AMPLI SOTERRANI D'ÚS PRIVAT • FINANÇACIÓ FINS VINT ANYS

PORT SAPLAYA

• INFORMACIÓ I VENDES: Autopista València-Barcelona, Km. 4,5 (EIXIDA 2). Tel. (96) 371 36 11
ALBORAIA i en FICSA, carrer de la Pau, 11. Tels. (96) 332 34 02 / 3 / 4. VALENCIA

PLA PARCIAL APROVAT PER O. M. 21.1.1.76